

BEZSENNA NOC

Wczoraj nie spałem prawie całą noc. Najpierw długo leżałem bez ruchu. Zastanawiałem się, dlaczego nie zasypiam?

Karol dwa dni temu mówił mi, że trzeba liczyć barany. Liczyłem. Aż do dwóch tysięcy. Nie pomagało. Dalej nie spałem. Godzinę przewracałem się z boku na bok. Kiedyś Anna mnie pytała:

– Czy próbowałeś pić gorące mleko?

Wczoraj piłem. Nic z tego. Nad ranem dwa razy otwierałem okno i wietrzyłem pokój. Bez rezultatu. Chodziłem dookoła stołu i śpiewałem sobie kołysankę...

Kiedy rano się ubierałem, byłem bardzo senny.

Mężczyście się kiedyś tak bardzo? Czy nie mogliście spać? Mówicie:

– Tak, nie mogliśmy spać już nieraz, piliśmy gorące mleko, przewracaliśmy się z boku na bok, ale nigdy nie spaliśmy na wykładzie, tak jak ty!

I rzeczywiście. Kiedy lektorka budziła mnie śpiącego w czasie zajęć, dziwiła się, dlaczego spałem tak twardo, choć wszyscy głośno się śmiali?

ĆWICZENIE I

■ Na podstawie tekstu proszę odpowiedzieć na pytania:

1. Co robił Adam, kiedy zasypiał?
 - a) liczył barany
 - b) liczył do tysiąca
 - c) słuchał muzyki
2. Jak długo Adam nie spał?
 - a) całą noc
 - b) całą dobę
 - c) prawie całą noc
3. Co robił Adam nad ranem?
 - a) śpiewał sobie kołysankę
 - b) nucił piosenkę
 - c) gimnastykował się
4. Jak Adam czuł się rano?
 - a) był wyspany
 - b) był senny
 - c) był wesoły
5. Co robił Adam na wykładzie?
 - a) notował uważnie
 - b) śmiał się
 - c) spał twardo

ĆWICZENIE II

■ Proszę wybrać odpowiednią formę czasownika (*verbum*):

1. <ja> – Wczoraj

czytałem
czytałeś
czytał

 ciekawy artykuł w „Życiu Warszawy”.

– A ty, Anna,

czytałam
czytałaś
czytała

 coś interesującego?

– Tak,

czytałam
czytałaś
czytała

 pasjonującą powieść.

2. Adam w zeszłym tygodniu

widziałem
widziałeś
widział

 dobre przedstawienie w teatrze.

ĆWICZENIE I

■ Na podstawie tekstu proszę odpowiedzieć na pytania:

1. Co robił Adam, kiedy zasypiał?
 - a) liczył barany
 - b) liczył do tysiąca
 - c) słuchał muzyki
2. Jak długo Adam nie spał?
 - a) całą noc
 - b) całą dobę
 - c) prawie całą noc
3. Co robił Adam nad ranem?
 - a) śpiewał sobie kołysankę
 - b) nucił piosenkę
 - c) gimnastykował się
4. Jak Adam czuł się rano?
 - a) był wyspany
 - b) był senny
 - c) był wesoły
5. Co robił Adam na wykładzie?
 - a) notował uważnie
 - b) śmiał się
 - c) spał twardo

ĆWICZENIE II

■ Proszę wybrać odpowiednią formę czasownika (*verbum*):

1. <ja> – Wczoraj

czytałem
czytałeś
czytał

 ciekawy artykuł w „Życiu Warszawy”.

– A ty, Anna,

czytałam
czytałaś
czytała

 coś interesującego?

– Tak,

czytałam
czytałaś
czytała

 pasjonującą powieść.

2. Adam w zeszłym tygodniu

widziałem
widziałeś
widział

 dobre przedstawienie w teatrze.

„Współczesnym”. Anna też widziałam ten spektakl, ale nie
widziałaś podobał się jej.
widziała

3. <ty> – Czy rozmawiałem z Ewą o wakacjach?
rozmawiałaś
rozmawiał

– Nie, jeszcze nie rozmawiałem z nią o tym.
rozmawiałaś
rozmawiał

4. <ty> – Czy umiałem wszystko na egzaminie?
umiałaś
umiał

– Tak, umiałem, ale nie odpowiadałem dobrze.
umiałaś
umiał odpowiadałaś
odpowiadał

ĆWICZENIE III

■ Proszę wybrać odpowiednią formę czasownika (*verbum*):

1. One czekałyśmy
czekaliście
czekały na Adama i Karola na placu Zamkowym.

Oni czekaliśmy
czekaliście
czekali na Ewę i Annę na Rynku Starego Miasta.

2. Dzieci oglądaliśmy
oglądaliście
oglądali film rysunkowy.

3. – Karol! Czy Ewa i ty studiowaliśmy
studiowaliście
studiowali razem?

4. – Anna! Czy Maria i ty uczyłyśmy się
uczyliście się
uczyły się razem do egzaminu?

5. – Adam! Czy ty albo Karol

dzwoniliśmy
dzwoniliście
dzwonili

 dzisiaj do mnie?

6. Mówią:

a) Anna i Maria: Wczoraj

stuchaliśmy
stuchaliście
stuchali

 V symfonii Beethovena.

b) Adam i Karol: W zeszłym tygodniu

mieliśmy
mieliście
mieli

 trudne kolokwium.

c) Karol i Anna: Niedawno

widzieliśmy
widzieliście
widzieli

 bardzo ciekawy film.

ĆWICZENIE IV

■ Proszę wybrać odpowiednią formę czasownika (*verbum*):

1. Anna i Maria

mówiły
mówili

 o modzie.
2. Adam i Karol

rozmawiali
rozmawiali

 ze sobą.
3. Karol i Anna

czekali
czekały

 na zajęcia.
4. Dzieci

stuchali
stuchali

 muzyki.
5. Ojciec i syn

pracowali
pracowały

 w ogrodzie.
6. Matka i syn

szli
szły

 na spacer.
7. Matka i córka

robili
robiły

 obiad.

8. Ojciec i córka

robili
robiły

 zakupy.

9. Córka i syn

grali
grały

 w szachy.

ĆWICZENIE V

■ Proszę wybrać odpowiednią formę czasownika (*verbum*):

A. 1. Adam nie

mogłem
mogłeś
mógł

 pisać. Miał złamaną rękę.

2. Karol i Tomasz nie

mogliśmy
mogliście
mogli

 rozmawiać na ulicy. Był hałas.

3. Wczoraj Maria i Ewa

mogłyśmy
mogłyście
mogły

 spać do południa. Nie było zajęć.

4. Anna

mogłam
mogłaś
mogła

 iść do kina, ale nie chciała.

B. 1. Karol: Wczoraj

jadłem
jadłeś
jadł

 obiad w chińskiej restauracji. Gotują tam bardzo pikantnie.

Anna: Ja

jadłam
jadłaś
jadła

 w stołówce studenckiej. Gotują tam bardzo przeciętnie.

2. Adam i Ewa: Niedawno

jedliśmy
jedliście
jedli

 kolację w bardzo drogim hotelu.

3. Maria i Anna: Wczoraj po raz pierwszy

jadłyśmy
jadłyście
jadły

 bigos na winie. Był wyśmienity!

C. 1. <wy> – Co

nieśliśmy
nieśliście
nieśli

 wczoraj w takiej ogromnej paczce?

–

Nieśliśmy
Nieśliście
Nieśli

 nasz bagaż. Ja

niosłem
niosłeś
niósł

 namiot,

a Karol

niosłem
niosłeś
niósł

 materac.

– A co

niosłyśmy
niosłyście
niosły

 Anna i Ewa?

– One? Anna

niosłam
niosłaś
niosła

 jedzenie, a Ewa picie. Jechaliśmy na wycieczkę.

D. 1. – Karol! Dokąd Adam i ty

wieźliśmy
wieźliście
wieźli

 fortepian i kontrabas?

– Ja

wiozłem
wiozłeś
wiózł

 fortepian do naprawy, a Adam

wiozłem
wiozłeś
wiózł

 kontrabas do klubu.

Grał tam wieczorem.

2. – Anna! Gdzie

wiozłam
wiozłaś
wiozła

 wczoraj w południe małą Agnieszkę?

– Jechałyśmy do ogrodu zoologicznego.

3. – Ewa! Dokąd ty i Anna

wiozłyśmy
wiozłyście
wiozły

 rano Adama?

– Do szpitala. Był chory.

ĆWICZENIE VI

■ Podane bezokoliczniki (*infinitivus*) proszę przekształcić według wzoru:

1. czytać – czytał	2. słyszeć – słyszał
rozmawiać –	chcieć –
słuchać –	widzieć –
jechać –	wiedzieć –
mówić –	umieć –
dzwonić –	leżeć –
robić –	musieć –
pić –	wisieć –
uczyć –	myśleć –
tłumaczyć –	lecieć –
cieszyć się –	rozumieć –
leczyć –	
3. nieść – niósł
- wieźć –
- móc –
- iść –
- jeść –

ĆWICZENIE VII

■ Wyrazy w nawiasach proszę podać w formie czasu przeszłego (*praeteritum*):

1. Maria:
 - Niedawno (czytać) ciekawą książkę.
 - Wczoraj (widzieć) wspaniały film.
2. Adam:
 - W zeszłym tygodniu (słuchać) Mozarta w filharmonii.
 - Tydzień temu (widzieć się) z Ewą ostatni raz.
3. Maria do Anny:
 - Dlaczego nie (chcieć) jechać do Zakopanego?
 - Czy (lecieć) już samolotem?
4. Adam do Karola:
 - Czy (musieć) wczoraj tak długo pracować?
 - Czy (myśleć) kiedyś o wycieczce na Alaskę?
5. Adam nic nie (robić) od tygodnia.
6. Pan Kowalski rano bardzo (śpieszyć się) do pracy.

7. Pani Zofia przed południem (robić) zakupy.
8. Anna co godzina (dzwonić) do Adama.

ĆWICZENIE VIII

■ Wyrazy w nawiasach proszę podać w formie czasu przeszłego (*praeteritum*):

1. <my – Adam i Karol>
– W zeszłym miesiącu często (chodzić) do kina.
2. <my – Adam i Maria>
– Wczoraj (musieć) siedzieć w domu cały dzień.
3. <my – Anna i Maria>
– Wcale dziś nie (rozmawiać) ze sobą.
4. <wy – Adam i Karol>
– Czy (słyszeć) ostatnią wiadomość?
5. <wy – Adam i Maria>
– Dlaczego (śpieszyć się) tak bardzo?
6. <wy – Anna i Maria>
– Czy nie (widzieć) gdzieś Adama?
7. Ostatnio Adam i Karol (spóźniać się) na zajęcia.
8. Państwo Kowalscy (czekać) na was prawie godzinę!
9. Pani Ewa i Maria długo (rozmawiać) o pracy.

ĆWICZENIE IX

■ Proszę zamieniać według wzoru:

0. On szedł do pracy. – Oni szli do pracy.
Ona szła do pracy. – One szły do pracy.
1. On jadł obiad w południe.
Ona jadła kolację poza domem.
2. On wiedział o zebraniu.
Ona nie wiedziała.
3. On miał wolny czas.
Ona miała dużo pracy.
4. Chciałeś iść do teatru?
Chciałaś iść do muzeum?
5. Czy leciałeś już do Moskwy?
Czy leciałaś już do Nowego Jorku?
6. Zawsze brałem parasol.
Zawsze brałam parasolkę.

ĆWICZENIE X

■ Proszę wybrać odpowiednią formę czasownika (*verbum*):

1. Adam

szedł
szła

 na uniwersytet.
2. Ewa

szedł
szła

 do domu.
3. Pan Kowalski

szedł
szła

 do pracy.
4. Pani Anna

szedł
szła

 do fryzjera.
5. Adam i Ewa

szli
szły

 do szkoły.
6. Adam i Karol

szli
szły

 ulicą Marszałkowską.
7. Maria i Anna

szli
szły

 z kina bardzo długo.
8. Państwo Kowalscy

szli
szły

 na przyjęcie do państwa Nowaków.
9. Pani Maria z synem

szli
szły

 do teatru.
10. Brat i siostra

szli
szły

 na zabawę.
11. Babcia i wnuk

szli
szły

 do sklepu po zabawkę.

ĆWICZENIE XI

■ Proszę użyć odpowiedniej formy czasu przeszłego (*preteritum*):

1. Karol: Wczoraj (iść) Świętokrzyską i widziałem Marię.
Maria: (Iść) Świętokrzyską i widziałam Karola.
2. Aniu! Czy (iść) w sobotę koło mojego domu? Chyba cię widziałem.
Adam! Czy to ty (iść) z Marią? Nie? To dziwne...

3. Adam (iść) ulicą bardzo szybko.

Wczoraj Anna (iść) na uniwersytet wolno. Była zmęczona.

4. Adam i Karol: Z uniwersytetu na plac Zamkowy (iść) spacerkiem.

Anna i Maria: (Iść) razem z Adamem i Karolem.

5. Adam i Marcin (iść) na egzamin, jak na egzekucję.

Ewa i Maria (iść) wczoraj Nowym Światem.

ĆWICZENIE XII

■ Z podanymi określeniami czasu proszę ułożyć zdania w czasie przeszłym (*preteritum*):

często, rzadko, czasami, czasem, zawsze, nigdy, codziennie, co dzień, co tydzień, co miesiąc, co rok.